

УПУТСТВО ЗА БЕЗБЕДАН И ЗДРАВ РАД ПРИ ОБАВЉАЊУ РАДОВА ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА У КБЦ БЕЖАНИЈСКА КОСА

Гасно заваривање сме обављати само запослени који испуњава посебне услове за рад на тим пословима: ако је стручно оспособљен за рад на њима, ако је обучен за безбедан и здрав рад и примењује прописана средства личне заштите.

ОСНОВНИ ИЗВОРИ ОПАСНОСТИ ПРИ РАДУ СУ:

- Пад челичних боца са гасом под притиском и оштећење вентила.
- Опекотине појединих делова тела због прскања ужарених металних честица, као и при додиру с врућим или ужареним металним површинама.
- Оштећење очију због штетног зрачења.
- Оштећење организма удисањем штетних гасова, пара и димова.
- Експлозија гасне смесе запаљивих гасова и кисеоника.
- Пожар запаљивих материја у близини места заваривања.

БОЦЕ ПОД ПРИТИСКОМ

Челичне боце за гасове морају се држати увек причвршћене држачима за зид, или на посебним колицима заштићене од пада. Боце морају бити удаљене од места заваривања најмање 3 m. Боце је најбоље држати изван радних просторија, али заштићене од сунчевих зрака, мраза или кише. Боца с ацетиленом мора стајати усправно, или под углом не мањим од 45 степени.

ГУМЕНА ЦРЕВА ЗА ДОВОД ГАСОВА

Пре почетка рада потребно је проверити да ли су гумене цеви за довод гасова у добром стању и довољно савитљиве, да ли су: одговарајуће боје за поједину врсту гаса (плава за кисеоник, црвена за гориви гас), непропусне нарочито на спојевима, добро причвршћене на спојна места одговарајућим држачима (никада жицом), заштићене од искри и врућих предмета, заштићена од оштећења на пролазима.

УРЕЂАЈИ ЗА ЗАШТИТУ ОД ПОВРАТНОГ ПЛАМЕНА

Ако се за заваривање користе гасови из челичних боца, на њима морају бити постављени уређаји за заштиту од повратног удара пламена. Такви уређаји могу бити постављени и на пламенику, на прикључним местима гумених цеви.

ПОСТУПАК ПАЉЕЊА И ГАШЕЊА ПЛАМЕНА

При паљењу пламеника мора се водити рачуна о редоследу пропуштања гасова. Прво се отвара вентил за кисеоник до одговарајућег притиска, а затим вентил за ацетилен. Таква се смеша запали упаљачем, а затим се још накнадно регулише проток ацетилена. Пламен се гаси обрнутим редоследом.

ПРОПУСТЉИВОСТ ВЕНТИЛА

За време рада потребно је спречити ширење гасова у околину провером вентила на пламенику, другим вентилима и спојним местима. Пропусност се мора проверавати сапуницом.

УРЕЂЕЊЕ РАДНЕ ОКОЛИНЕ

При заваривању се увек ствара врло висока температура па се многи материјали, који дођу у додир с деловима који се заварују, могу запалити. Уз то највећа опасност за настанак пожара су ужарене честице које се стварају при заваривању и падају око места заваривања, чак на удаљеност и до 10 m. Ако такве вруће или ужарене честице дођу у додир са запаљивим материјалима, могу проузроковати пожар чак и неколико дана након заваривања. Због тога се на месту рада морају осигурати сви услови како не би настао пожар и обезбедити одговарајућа документација, а након завршених радова обавити записничка примопредаја радова.

Из околине места заваривања морају се уклонити све лако запаљиве материје као што су масне крпе, дрво, запаљиве течности, како не би настао пожар. Послови заваривања се могу обављати искључиво на местима која су обезбеђена од настанка пожара и на којима су предузете потребне мере за спречавање настанка пожара. То се нарочито односи на привремена места рада, на којима се не заварује стално него према потреби.

ВЕНТИЛАЦИЈА РАДНОГ ПРОСТОРА

При гасном заваривању у затвореном простору морају се користити уређаји за одсисавање гасова и димова непосредно са места рада, нарочито ако се ради на предметима од цинка, и осталих обојених метала или на предметима који су обојени.

ЛИЧНА ЗАШТИТНА СРЕДСТВА

При гасном заваривању морају се користити сва прописана лична заштитна средства као што су заштитна капа, заштитне наочаре с тамним стаклима, заштитне рукавице за завариваче, заштитно одело, заштитна кецеља, заштитне ципеле с челичном капицом... Ради заштите очију од бљештања и ултраљубичастог и инфрацрвеног зрачења, које се појављује при гасном заваривању, морају се носити заштитне наочаре са тамним стаклима таквог засенчења које одговара врсти посла.

КВАРОВИ

У случају било каквог квара на челичним боцама или прибору за гасно заваривање угасити пламеник, затворити све вентиле и квар пријавити предпостављеном.

КРАЈ РАДА

На вруће предмете обраде поставити знак којим се упозоравају радници који обављају послове у околини у којој су вршени послови варења на опасност од настанка опекотине или по потреби простор и оградити. Након завршетка рада затворити све вентиле на боцама, растеретити редукционе вентиле, а прибор за заваривање одложити тако да није могуће неовлаштено кориштење гасова.

ЗАБРАЊЕНО

Рад запосленим који нису стручно обучени. Рад без коришћења средстава личне заштите. Пропустљивост вентила проверавати шибицом или другим отвореним пламеном. Кисеоником се не смеју никада прозрачивати просторије, издувавати одело или се хладити. Вентили за кисеоник не смеју се мазати уљем или мастима односно додиривати масним рукама или рукавицама.

Саветник за безбедност и здравље на раду

**ОПАСНОСТИ И ШТЕТНОСТИ ПРИЛИКОМ ИЗВОЂЕЊА РАДОВА
ЗАВАРИВАЊА, РЕЗАЊА И ЛЕМЉЕЊА НА ПРИВРЕМЕНИМ МЕСТИМА**

	ЕЛЕКТРИЧНИ УДАР може убити. - Увек носите изолационе рукавице - Изолујте се од отворених извора струје и земље - Не додирујте оштећене електричне проводнике - Искључите напајање пре него што приступите поправци уређаја - Сви поклопци и плоче морају да буду на своме месту
	ДИМНИ ГАСОВИ могу да буду опасни по Ваше здравље. - Нека Вам глава увек буде ван гасова - Проветравајте ваздух у просторији или користите вентилацију - Прочитајте закон и прописе о безбедности при раду - Прочитајте податке из стандарда о материјалима и препоруке произвођача за примењене материјале
	ЗАВАРИВАЊЕ може изазвати ватру или експлозију. - Немојте заваривати близу запаљивих материјала - Чувајте се ватре - Нека противпожарни апарат буде близу - Немојте постављати апарат изнад запаљивих површина - Немојте заваривати на затвореним судовима, резервоарима
	ЗРАЦИ ЕЛЕКТРИЧНОГ ЛУКА могу изазвати опекотине у очима или на кожи БУКА може оштетити слух - Носите заваривачку маску или шлем са одговарајућим филтерима - Носите одговарајућа заштитна средства за очи, уши, руке, ноге, тело
	ПЛАЗМА ЛУК може изазвати различите повреде - Држите делове тела даље од врха горионика - Немојте материјал близу линије, ивице сечења - Искључите напон пре демонтаже горионика - Користите горионике специфициране у Приручнику произвођача
	ПОКРЕТНИ ДЕЛОВИ могу узроковати повреде - Држите се даље од покретних делова - Нека врата, поклопци, плоче и штитници буду затворени и у свом лежишту - Будите пажљиви при манипулацији и транспорту делова који се заварују
	СЕЧЕЊЕ може узроковати пожар или експлозију - Немојте сећи близу запаљивих материјала - Обезбедите заштиту од варница и искри које прште - Чувајте се од ватре - Нека противпожарни апарат увек буде близу - Не постављајте апарат изнад запаљивих површина - Немојте заваривати на затвореним судовима